

Teatercheferna Mia Carlsson och Daniel Rylander berättar om Byteatern Kalmar Länsteater:

Mia Carlsson och Daniel Rylander, Teaterchefer Byteatern Kalmar Länsteater, foto Peder Nabo

"Byteatern Kalmar Länsteater är en teater i förändring. Det är en teater som har en fantastisk historia där dock- och maskteater har varit ett signum och teatern har under årens lopp bjudit teatersverige på ett antal banbrytande teaterföreställningar. Sedan några år tillbaka befinner sig teatern i ett generationsskifte. De konstnärer som en gång startade teatern har alla lämnat teatern och inom de närmsta åren är det fler av teaterns medarbetare som går i pension. Detta tillsammans med en ny kulturpolitisk karta med samverkansmodellen innebär att teatern står inför nya och avgörande vägval. Vad är teaterns uppdrag, vilken aktör vill vi vara i vår region, vilken sorts scenkonst vill vi att vår publik ska få ta del av?"

När vi tillträdde som teaterchefer i jan 2013 ville vi till att börja med lära känna teatern och inte vända "skokartongen upp och ner" på en gång. Vi ville lära känna våra medarbetare vi ville lära känna den region vi verkar i innan vi började genomdriva de eventuella förändringar vi ville. Vår ingång var att vi ville skapa en dynamisk och energifylld arbetsplats som lever upp till sitt primära uppdrag att ge Kalmar läns medborgare möjlighet att ta del av scenkonst av hög konstnärlig kvalitet. Att vi varje säsong ska kunna presentera scenkonst för alla åldrar. Att Byteatern ska vara en lokalt förankrad teater men med global horisont. Teaterns berättelser ska ta utgångspunkt i det lokala men samtidigt i den utveckling vår värld genomgår just nu. Byteatern ska våga göra föreställningar av vitt skilda genrer. Det vi vill berätta med föreställningarna ska styra vårt val av form, spelstil och estetiska uttryck.

Detta ledde till att vi tillsammans med personalen tog fram en ny vision: "med publiken i centrum antar vi utmaningen att skapa unik scenkonst som i dialog med samtiden vidgar blicken och sätter tankar och känslor i rörelse".

Vi ser på länsteateridén som något väldigt fint, demokratiskt och rättvist. Att medborgare över hela Sverige ska ha möjlighet att få ta del av scenkonst oavsett var man bor. Mer eller mindre alla våra föreställningar ska vara turnéföreställningar. På så sätt gör vi våra föreställningar tillgängliga i hela länet. Dessutom har vi via Scenkonst Sydost ett nära samarbete med Regionteatern Blekinge och Kronoberg och Riksteatern i våra grannlän och tillsammans kan vi erbjuda ett kompletterande utbud till hela regionens publik.

Just nu är vi femton fasta medarbetare på teatern som består av tre skådespelare, en musiker/kompositör, fyra tekniker, tre verkstäder, tre administration och en pedagog. En liten slimmad organisation där alla har fler funktioner i sin tjänstebeskrivning. Vi har konstaterat att teatern har gått från ca 28 årsverken år 1995 till dagens ca 19 årsverken. Att verksamhetsmedlen från stat och region inte har höjts i samma nivå som löner och index har urholkat verksamheten, men teatern har inte behövt friställa personal. Lösningen har varit att vakanser inte har tillsatts och färre frilansare anställs och det produceras färre produktioner.

I Kalmar kommuns framtida planer finns ett samlat kulturcentrum där Byteatern Kalmar länsteater får nya lokaler tillsammans med kulturskolan och biblioteket. Enligt ett kommunfullmäktigebeslut ska spaderna vara i jorden 2016 och att bygget ska stå klart 2018. Vi har i samband med denna process inlett samtal med Landstinget och regionförbundet kring ökade verksamhetsmedel till teatern för att kunna fylla ett nytt hus med verksamhet. Grundtanken är att vi ska kunna erbjuda länsmedborgarna fyra till sex produktioner per år, både på den fasta scenen och på turné. Vad som händer med dessa planer och visioner står ännu så länge skrivet i stjärnorna, men vi är positiva och målet för oss är att ha en dynamisk, bred och konstnärlig verksamhet i nya lokaler inom fem år. Fram till dess ska vi fokusera på nuet och göra så pass angelägen och konstnärlig verksamhet som våra resurser räcker till.

Sara Glaser som Antigone, foto Peder Nabo

Under 2015 gör vi tre produktioner – först ut var en interaktiv, moderniserad och politisk version av *Antigone* för barn. I slutet av april har vi premiär på *Nöjesparken* som ska göras i två versioner – en som ska ut på äldreboenden och väcka liv i gamla minnen och bjuda upp till dans. Den andra versionen är en hyllning till på 40- och 50-talets folkparker – med musik, sång, trolleri, varietet och sketcher åker vi runt på bygdegårdar och återupplivar en gammal mötesplats. I september har vi urpremiär på *Imorgon och imorgon och imorgon*, ett nyskrivet manus av Lucas Svensson. En krönika om Kalmar län från början av 1900-talet till nutid. Föreställningen tar utgångspunkt i vad generationer har gemensamt, hur olika verklighetsuppfattningar gör att vi både förstår och missförstår varandra. Men framförallt är det en hyllning till den lilla människan och till livet här och nu.

Nytt för 2015 är att vi kommer låta föreställningar ligga kvar på repertoaren, så pjäserna får fler spelperioder. På så sätt hoppas vi att ännu fler medborgare får möjlighet att uppleva våra produktioner. Vi har upplevt att framförallt kultursamordnare i kommunerna blir mindre och mindre benägna att köpa produktioner innan de sett den färdiga föreställningen.

Vad gäller vår repertoar framöver så kommer vi fortsätta att fokusera på de bra berättelserna som är relevanta för vår samtid, för vår kontext, för vår publik. Vi kommer använda oss av lokala berättelser men även annan dramatik. Vi kommer söka en bred repertoar. Vi kommer utgå från ett rättvisetänk vad gäller målgrupper. Vår publik finns alltid där. Både när vi bestämmer oss för vad vi vill berätta, när vi bestämmer oss för hur vi vill berätta, och när vi berättar. Att se publiken i ögonen är en kvalitet vi ska värna. Berättelsen finns alltid där. Både när vi förbereder en iscensättning, repeterar, säljer, gör pedagogiska efterarbeten och spelar. Val av text, musik och form är underordnat vad vi vill berätta. Samtiden finns alltid där. Vad och hur vi vill berätta ska stå i dialog med vår samtid, vi ska inte skapa föreställningar som spelar över huvudet på publiken. Därmed inte sagt att vi ska hän falla åt enkla lösningar, vi ska skapa oemotståndliga föreställningar som förtjänar och fångar publikens engagemang. Teater är ett möte där scen och salong förenas i en gemensam upplevelse. Utan humor blir dramatik pretentiös och svårsmält utan allvar och dramatik blir humorn glättig och ytlig, dessa ska alltid gå hand i hand."

/Daniel Rylander och Mia Carlsson
Teaterchefer på Byteatern Kalmar Länsteater

BYTEATERN
KALMAR LÄNSTEATER

